

Nr 99.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anvisande av medel för vissa byggnadsarbeten vid Norrbottens artillerikårs etablissement i Boden; given Stockholms slott den 17 februari 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld:

I sin skrivelse den 8 september 1938 angående lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1939/40 anmälde arméförvaltningen, att vissa nybyggnader vore erforderliga för erhållande av en lämplig förläggning för signalregementets kompani i Boden. Utredning rörande denna fråga påginge emellertid och ämbetsverket skulle så snart denna utredning slutförts, framlägga resultatet av densamma för Kungl. Maj:t.

Bihang till riksdagens protokoll 1939. 1 saml. Nr 99.

Sedermera har arméförvaltningens fortifikationsstyrelse i skrivelse till Kungl. Maj:t den 24 oktober 1938 beträffande denna fråga anfört bland annat följande:

I skrivelse till fortifikationsstyrelsen den 29 september 1938 har chefen för Övre Norrlands trupper efter anmodan av styrelsen lämnat förnyat förslag till förläggningsfrågans lösande. Han har därvid i stort sett anfört följande.

Det syntes lämpligast att ansluta signalkompaniets förläggning till Norrbottens artillerikårs kasernetablissemment och därvid ordna erforderligt förläggningsutrymme med expeditioner, lektionssalar m. m. i så nära anslutning till befintliga kaserner som möjligt genom deras tillbyggnad i erforderlig utsträckning. Härigenom nedbringades såväl anläggnings- som underhålls- och uppvärmningskostnader. Vid iordningställandet av etablissemmentet för de båda truppförbanden borde emellertid tillses, att dessas utrymmen hölles så åtskilda som möjligt. Sålunda borde under inga förhållanden i samma våning förläggas manskap ur båda förbanden; helst borde vardera truppförbandet erhålla sin kasern. Inom etablissemmentet funnes två stycken trevåningskaserner. Den östra kasernen syntes bära avses för artillerikårens tre batterier, varigenom varje batteri erhöle en våning och sålunda samlad förläggning. Med hänsyn till förläggningsstyrkan vore utrymmena dock icke tillräckligt stora. För den skull föresloges, att kasernbyggnaden tillbyggdes för erhållandet av ytterligare två logement per våning. Den västra kasernen syntes i huvudsak bära disponeras för signalkompaniet. För att bereda detta kompani förläggningsslokaler, lektionssalar, växelrum, telegraferingsrum och lokal för skolradiostation, men även för inrymmandet av tvenne tjänstebostäder för underofficerare, filmundervisningsrum samt behöflig utökning av etablissemmentets sjukavdelning, erfordrades en i stort sett motsvarande, ehuru något mindre tillbyggnad av det västra kasernhuset. Tillika erfordrades för signalkompaniet uppförandet av förrådsbyggnader och garage, vilka byggnader kunde förläggas inom artillerikårens kasernetablissemment.

Fortifikationsstyrelsen kan för sin del biträda detta förslag.

Kostnaderna för ordnandet av ifrågavarande förläggning har av fortifikationsstyrelsen beräknats sålunda:

tillbyggnad av kasernbyggnaderna	kr. 245,000
garage	» 55,000
fältförrådsbyggnad (»kallförråd»)	» 75,000
» (uppvärmbar)	» 20,000
byggnad för övningsförråd (»kallförråd»)	» 25,000
ritningar, kontroll och oförutsett	» 25,000

Summa kr. 445,000.

Vidare har fortifikationsstyrelsen i nyssnämnda skrivelse erinrat om att arméförvaltningen i sin skrivelse den 10 september 1937 med anslagsäskanden för budgetåret 1938/39 anmält, att vid vissa kasernetablissemment, däribland Norrbottens artillerikårs, behov föreläge att utbyta befintliga varmluftsanläggningar mot moderna centralvärmeledningar, varvid dock utbytena kunde verkställas inom en tidrymd av fem år. Med hänsyn till att arméförvaltningen i sin skrivelse rörande medelsbehovet för budgetåret 1939/40 framhållit önskvärdheten av att det angivna värmeanläggningsprogrammet genomfördes på kortare tid än ämbetsverket sålunda tidigare föreslagit och då väsentliga fördelar kunde erhållas genom lösande av uppvärm-

ningsfrågan vid Norrbottens artillerikår i samband med frågan om tillbyggnad till kårens kaserner, borde enligt fortifikationsstyrelsens mening utbytet av värmeanläggningen därstädes utföras samtidigt med de av styrelsen ifrågasatta tillbyggnadsarbetena.

Då kostnaderna för utbytet av värmeanläggningen uppskattats till 165,000 kronor, skulle de sammanlagda kostnaderna för de arbeten, varom här vore fråga, uppgå till (445,000 + 165,000 =) 610,000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts har fortifikationsstyrelsen hemställt, att medel för ifrågavarande arbeten måtte anvisas för nästkommande budgetår.

Enligt 1936 års härordningsbeslut skall ett kompani av det genom nämnda beslut inrättade signalregementet vara förlagt till Boden. Intill den 1 januari 1939 har nämnda kompani jämlikt Kungl. Maj:ts den 30 juni 1937 meddelade förordnande varit förlagt till Bodens ingenjörkårs etablissemang i Boden. Som emellertid en del av de lokaler, vilka på grund av nyssnämnda förordnande upplåtits till signalkompaniet, under år 1939 skulle bli behöfliga för ingenjörkårens egen räkning, till följd av att kårens personalstyrka då komme att ökas, har Kungl. Maj:t sedermera genom beslut den 11 november 1938 förordnat, att kompaniet skulle från och med den 1 januari 1939 och tills vidare provisoriskt förläggas till ingenjörkårens och Norrbottens artillerikårs-etablissemang enligt av chefen för övre Norrlands trupper i samråd med chefen för signalregementet meddelade närmare bestämmelser.

*Departements-
chefen.*

Att det provisorium i fråga om signalkompaniets förläggningsförhållanden, som för närvarande tillämpas, snarast möjligt bör bringas att upphöra, synes mig med hänsyn icke minst till manskapets hälsa och trivsel vara en angelägenhet av vikt. Den lämpligaste lösningen av denna förläggningsfråga lär i enlighet med myndigheternas förslag vara att låta signalkompaniet övertaga de utrymmen inom Norrbottens artillerikårs etablissemang, som blivit frigjorda i och med indragandet av den till Boden förlagda skvadronen av Norrlands dragonregemente. Emellertid har det visat sig, att dessa utrymmen i avseende å såväl förläggnings- som förrådslokaler äro otillräckliga för ändamålet, något som jag vid ett personligt besök på platsen varit i tillfälle att konstatera. Detta sammanhänger emellertid även med att Norrbottens artillerikårs egen organisation genom försvarsbeslutet blivit utvidgad, vilket medför utökade utrymmeskrav även för detta förband. Härtill kommer den omständigheten, att etablissemangets sjukavdelning, som för närvarande är inrymd i en mindre paviljong, är i trängande behov av utvidgning. För sistnämnda ändamål torde man icke kunna undgå att taga i anspråk en hel våning i en av de två kasernerna inom etablissemangtet.

De nämnda förhållandena medföra, att de av fortifikationsstyrelsen föreslagna tillbyggnaderna å de två kasernerna inom etablissemangtet torde få anses oundvikliga, därest förläggningsförhållandena skola bli något så när tillfredsställande och sjukavdelningens lokaler skola bringas att motsvara sitt ändamål. De till utförande samtigt föreslagna garage- och förråds-

byggnaderna synas likaledes vara ofrånkomliga för tillgodoseende av de väsentligen ökade behoven av utrymmen av ifrågavarande slag, som förändras av den nya organisationen och de i anslutning därtill företagna materielskaffningarna. Jag finner mig med hänsyn till det sagda böra tillstyrka, att de av fortifikationsstyrelsen föreslagna byggnadsarbetena vid etablissemnet i fråga komma till utförande. Emot de härutinnan gjorda kostnadsberäkningarna, slutande å sammanlagt 445,000 kronor, läser intet vara att erinra. Emellertid synes det ur ekonomisk och praktisk synpunkt befogat att, på sätt fortifikationsstyrelsen jämväl föreslagit, i samband med kasernernas till- och ombyggnad låta utbyta de befintliga föråldrade värmeledningssystemen mot tidsenliga sådana, en åtgärd som under alla förhållanden skulle bli nödvändig under de närmaste åren. Kostnaderna härför hava beräknats till 165,000 kronor.

Det för samtliga föreslagna åtgärder erforderliga anslagsbeloppet uppgår sålunda till (445,000 + 165,000 =) 610,000 kronor. Då arbetena i fråga helst böra komma till utförande redan under nästkommande budgetår, finner jag mig böra föreslå, att medel för ändamålet redan nu äskas av riksdagen. Beloppet i fråga torde lämpligen böra uppföras som ett särskilt anslag å kapitalbudgeten för nästa budgetår under »Fonden för förslag till statsverket». Rörande frågan om avskrivning av denna kapitalinvestering hänvisar jag till vad chefen för finansdepartementet i årets statsverksproposition anfört rörande regleringen av kapitalvärdet för byggnader hänförliga till 1936 års försvarsbeslut.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *vissa byggnadsarbeten vid Norrbottens artillerikårs etablissemnet i Boden* å kapitalbudgeten för budgetåret 1939/40 under Fonden för förslag till statsverket anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 610,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Bengt Sandberg.